

Huddoktoren informerer om: Kortisonpreparater brukt på huden

Oppdatert 01.05.18

Hva er kortison?

Kortison er et livsviktig hormon som er normalt tilstede i kroppen vår, og som produseres i binyrene. Kortison er livsviktig blant annet for regulering av immunsystemet.

Hvordan virker kortisonkremer?

Flere hudsykdommer har sammenheng med overaktivitet i hudens forsvarssystem (immunapparat). Ved bruk av kortisonkrem hemmes denne immun - overaktiviteten. Kortisonkremer gir oftest effektiv og trygg lindring av en del kroniske hudsykdommer.

Hvem skal ha kortisonkremer?

Kortison anvendes ved en rekke hudsykdommer; de vanligste er eksem, psoriasis og bindevevssykdommer. Det finnes mange kortisonpreparater med ulik styrke, slik at behandlingen kan tilpasses ulike sykdommer og deres utbredelse.

Hvilke bivirkninger har kortison?

Den viktigste bivirkning er fortynning v huden på de deler av kroppsoverflaten som **overbehandles**. Tynn hud viser seg ved fremtredende blodårer i huden og stripeformede arr (ses også normalt ved graviditet og overvekt hos enkelte). Endringene er oftest forbigående, men kan bli betydelige ved langvarig feilbruk av de sterkeste kortison kremer. Det er spesielt ved feilbruk av kortison krem i ansiktet bivirkninger er et problem. Det kan i tillegg oppstå rødme og kviseliknende utslett.

Hvordan brukes kortisonkrem?

Hovedregelen er å bruke kortison i begrensede perioder og deretter legge inn kortisonfrie pauser på dager eller uker innimellom. Det er utarbeidet en rekke ulike produkter tilpasset alder, hudtype og den del av kroppsoverflaten som behandles. Produktene deles inn i fire grupper etter styrke, der gruppe 1 ("lett øl") er svakest og gruppe 4 ("vodka") er sterkest. Risikoen for bivirkninger er derfor liten, hvis man følger legens anvisninger nøye.

Langvarig (flere mnd.) sammenhengende bruk er ofte feilbruk. Bruk derfor heller et sterkere preparat i kortere perioder (uker) og trapp ned hyppigheten, enn et svakere preparat som må brukes kontinuerlig for å gi samme virkning. Kortison til bruk på huden er tilgjengelig som salve, krem, lotion eller liniment.

En god måte å bruke kortisonkremer på er å trappe ned bruken, fra daglig til hver 2-3. dag, når utslettet er i god bedring (blitt "flatt" og ikke lenger klør). Slik kan kroniske hudlidelser ofte holdes i sjakk med smøring for eksempel 2 ganger pr uke. Dette kan være svært god og trygg behandling.

Legg merke til hvor mange tuber(gram) som blir brukt, da er det lett å si noe om fare for overforbruk. Hos barn blir det brukt svakere produkter og mindre mengder.